

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/120/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1224201974
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1224201974.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX, a C. B., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, deti matky: D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. X, B., právne zastúpená: JUDr. Andrej Gara, advokát, so sídlom Štefánikova 14, Bratislava, a otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX, E., právne zastúpený: JUDr. Ivana Zmeková, PhD., advokátka, so sídlom Zámocká 18, Bratislava, v konaní o nahradenie súhlasu otca pri nezhode rodičov, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II zo dňa 1. júla 2024, č.k. 22P/16/2024-49, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala nahradiť súhlas otca na vykonanie psychiatrického vyšetrenia maloletých detí v zdravotníckom zariadení podľa výberu matky, a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil podľa ustanovení § 1, § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), § 326 a nasl. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), podľa § 35 Zákona o rodine a článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, vecne tým, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia posúdil ako nedôvodný. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že návrhom zo dňa 20.06.2024 sa matka domáha rozhodnutia súdu pri nezhode rodičov - o udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, ako aj nariadenia predmetného neodkladného opatrenia na tom skutkovom základe, že v konaní vedenom na súde pod sp. zn. B5-22P/114/2020, je nariadené znalecké dokazovanie a po posledných dvoch pokusoch o uskutočnenie styku otca s maloletými za účasti znalkyne je psychický stav maloletých alarmujúci, a preto je v danej veci nevyhnutná ingerencia súdu, nakoľko otec nie je ochotný nájsť spoločný konsenzus s matkou v otázke psychologického, prípadne psychiatrického vyšetrenia maloletých. Na základe stretnutí, ktoré sa uskutočnili s otcom dňa 10.05.2024 a 29.05.2024 za účasti znalkyne, u maloletého A. nastal problém s pomočovaním, počas noci sa viackrát prebúdzal a uisťuje sa, či je matka doma, odmieta chodiť do predškolského zariadenia, neustále vyžaduje pozornosť a prítomnosť matky a opätovne sa začal zajakávať, u maloletej C. sa objavil problém s tikmi, je neustále v zlom emočnom rozpoložení a enormne plačlivá, badať u nej výrazný strach zo psov, nastal problém s pomočovaním, počas noci sa viackrát prebúdzal a uisťuje sa, či sa matka nachádza v jej prítomnosti. Otec nerešpektuje zdravotný stav maloletých, ich potreby a bráni v poskytnutí odbornej a zdravotnej starostlivosti maloletým, neuvedomuje si, ako závažne ohrozuje ich zdravie. Otec nepozná dôkladne ich zdravotný stav, matka áno a preto vie usúdiť, do akej miery sa ich psychický stav zhoršil. Otec v mailovej komunikácii zo dňa 06.06.2024 matke uviedol, že jej neverí, nakoľko toto sú praktiky, ktoré matka realizuje z dôvodu, aby ho odpútala od detí. Túto komunikáciu matka považuje za neprístojné

správanie otca, keď vzhľadom na informovanosť o zlom psychickom stave detí nekladie dôraz na vážnosť popísanej situácie, ale uprednostňuje mocenské presadzovanie svojich záujmov a koná v rozpore s najlepším záujmom maloletých, ktorí sa tak ocitli v situácii, keď je potrebné chrániť ich zdravie, čo bez ingerencie súdu nie je možné zabezpečiť.

3. Súd prvej inštancie mal preukázané, že na súde prebieha konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom, v ktorom rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 16.07.2021, č. k. 22P/114/2020-170, v spojení s doplniacim rozsudkom zo dňa 24.02.2022, č. k. 22P/114/2020-246 a opravným uznesením zo dňa 07.03.2022, č. k. 22P/114/2020-252 boli obe deti zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia, otcovi súd uložil povinnosť platiť na výživu každého z detí sumu 250 eur mesačne a upravil jeho styk s maloletými. Tento rozsudok bol odvolacím súdom v časti zverenia, zastupovania a správy majetku potvrdený a vo zvyšku zrušený a vrátený na ďalšie konanie, v ktorom stále prebieha dokazovanie. Zo znaleckého posudku č. 05/2024 súd okrem iného zistil, že deti sa otcom nestretli v podstate tretinu svojho života, matka uviedla, že ona sa riadi podľa toho, čo chcú deti a deti sa otca boja a nechcú sa s ním stretávať. Znalčka konštatovala, že odpovede matky pri vypínaní metódičiek týkajúcich sa správania detí si vzájomne odporujú, a treba ich považovať za nedôveryhodné. Zo znaleckého dokazovania vyplynulo, že matka je tá, ktorá nepreukázala schopnosť rešpektovať druhého rodiča, jej správanie poukazuje na to, že v záujme presadenia toho, čo ona považuje za správne z hľadiska jej súkromnej logiky, je ochotná ovplyvňovať svoje deti v zásadných otázkach. V žiadnom smere nepodporuje vzťah detí s otcom, deti na styk nepripravuje a aktuálne to komunikuje tak, že svoje deti chráni. Ďalej bolo zistené, že neodkladným opatrením zo dňa 28.02.2023 je otec do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej oprávnený sa stretávať s maloletými deťmi každý párnny týždeň od soboty od 09:00 hod. do nedele do 18:00 hod., zároveň však bolo zistené, že aktuálne je vedené konanie, a to pod sp. zn. B5-7Em/1/2023, v ktorom súd nariadil výkon rozhodnutia a matke uložil poriadkové pokuty za zmarený styk, konanie nie je právoplatne skončené z dôvodu podaného odvolania matky (povinnej). Rozsudkom č. k. 22P/31/2023-43 zo dňa 16.11.2023 súd tiež nariadil rodičom výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v zariadení TENENET, o. z. v rozsahu 40 hodín, toto sa ale aktuálne nerealizuje pre správanie matky, ktorá sa v zariadení vyjadřila, že v spoločných sedeniach s otcom bude pokračovať, len ak si bude môcť sedenia nahrávať, čo je v rozpore s internými predpismi spolupráce a z uvedeného dôvodu je spolupráca s rodinou pozastavená.

4. Súd prvej inštancie s poukazom na účel a charakter inštitútu neodkladného opatrenia dospel súd k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je v tomto prípade nedôvodný. Matka v postavení navrhovateľa neuviedla dostatočné skutkové tvrdenia a nedoložila ani listinné dôkazy, ktoré by osvedčovali neodkladnú potrebu zásahu súdu, keď aj z obsahu návrhu a poručenských spisov maloletých vyplýva, že matka je tá, ktorá zneužíva postavenie rezidenčného rodiča, otca zo života maloletých detí úplne vytesňuje, zmarila vyšetrenie detí u znalkyne, deti sa s otcom u znalkyne ani nestretli a ani nevideli, keďže matka nezabezpečila ich účasť, kladením subjektívnych neopodstatnených podmienok marí realizáciu výchovného opatrenia. Matka nepreukázala, že maloletým deťom aktuálne nevydaním rozhodnutia v zmysle návrhu hrozí nebezpečenstvo - u znalkyne naopak deti prezentovala ako bezproblémové a takéto potvrdenia aj znalkyni predložila. Súd nemal osvedčenú dôvodnosť podania návrhu, nakoľko informácie neosvedčujú neodkladnú potrebu zásahu súdu. Tvrdenie navrhovateľky, že otec nespupracuje a podmieňuje si svoj súhlas s vyšetrením u odborníka (pozn. súdu - matka od otca žiadala súhlas na vyšetrenie maloletých u psychológa a od súdu žiada súhlas na psychiatrické vyšetrenie) samo o sebe nezakladá dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle matkou podaného návrhu. V danej veci je nariadené výchovné opatrenie, rodičia majú povinnosť spolupracovať. Navyše súdu z návrhu a popisovaného skutkového stavu vôbec nie je zrejmé, prečo má teraz urgentne riešiť situáciu maloletých detí. To, že navrhovateľ súdu uvedie určité skutočnosti - komunikačné nezhody rodičov ohľadne výberu odborníka - neznamena, že súd je povinný návrhu vyhovieť a že sa na tento taktiež nevzťahuje povinnosť osvedčenia skutkových okolností a riadneho a náležitého objasnenia skutkového stavu, vrátane osvedčenia existencie hrozby, resp. ohrozenia dôležitého záujmu maloletých detí bez požadovaného rozhodnutia. K strohému tvrdeniu navrhovateľky o tom, že je potrebné nariadiť neodkladné opatrenia nebol súdu predložený žiadny listinný dôkaz osvedčujúci taký stav, ktorý by si vyžadoval neodkladné rozhodnutie súdu. Uvedené skutočnosti nenaznačujú tomu, že je v danej veci splnená podmienka bezodkladnosti riešenia situácie maloletých detí. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, pri neosvedčení neodkladnej potreby zásahu, súd návrh v celom rozsahu zamietol. V tomto smere nič nebráni navrhovateľke situáciu riešiť s Tenenetom, kde sa má realizovať výchovné opatrenie,

resp. s ÚPSVaR a požiadať ich o usmernenie vhodným spôsobom, ak sa domnieva, že je narušený priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin detí. V prípade, že sa situácia maloletých detí zmení a k eventuálnemu ohrozeniu budú existovať aj relevantné dôkazy, nič v budúcnosti nebráni obrátiť sa na súd s novým návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko zamietnutie tohto návrhu nepredstavuje prekážku rozhodnutej veci. Súd ďalej poukázal na to, že otec nezavrhol udelenie súhlasu na vyšetrenie absolútne - len slušne matke uviedol, že psychológa by mali rodičia vybrať spolu. Matke teda nebránilo nič, aby otcovi navrhla vhodných odborníkov a rodičia sa pokúsili nájsť v tomto smere zhodu. Súd je toho názoru, že takéto jednostranne nátlakové konanie matky a obchádzanie otca nemôže požívať právnu ochranu. Nakoľko je ohľadne maloletých detí podaný aj návrh vo veci samej, súd v konaní vo veci samej vykoná riadne dokazovanie a na základe riadne vykonaného dokazovania rozhodne. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Proti tomuto rozhodnutiu podala matka v zákonnej lehote odvolanie, považujúc ho za nesprávne a nedostatočne odôvodnené, súd sa absolútne nezaoberal jej tvrdeniami ohľadne zhoršenia psychického zdravotného stavu maloletých prezentovaného v návrhu, odôvodnenie je povrchné, bez vykonania doložených dôkazov vzhľadom na citlivosť predmetu konania a jeho možný dosah na ďalší vývin maloletých. Matka vyslovuje pochybnosť o tom, či sa súd vôbec dostatočne oboznámil s obsahom jej návrhu k nahradeniu súhlasu otca na psychologické, prípadne psychiatrické vyšetrenie maloletých, ktoré je nevyhnutné vzhľadom na ich nepriaznivý psychický zdravotný stav, nakoľko otec odmieta vyjsť matke v ústrety a nájsť spoločný konsenzus ohľadne potrebného vyšetrenia maloletých. Podľa názoru matky je preto rozhodnutie arbitrárne a nepreskúmateľné. Zároveň súd vec nesprávne právne posúdil, keď nesprávne aplikoval § 325 a § 329 CSP, pričom poukazuje na účel neodkladných opatrení a zákonné podmienky ich vydania. Súd nesprávne rozhodnutie odôvodnil tým, že nemal osvedčenú dôvodnosť podania návrhu, nakoľko informácie neosvedčujú neodkladnú potrebu zásahu súdu. CSP ani CMP nikde neuvádzajú, že na nariadenie neodkladného opatrenia musí navrhovateľ nevyhnutne osvedčiť nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, pričom ani predchádzajúci OSP nevyžadoval nevyhnutne preukázanie naliehavosti dočasnej úpravy v konaní vo veci maloletých. Naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. Ak je teda nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby dočasnej úpravy. V konaniach starostlivosti súdu o maloletých by preto súd mal pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia nielen v prípadoch, ak riešenie situácie neznesie odklad, ale aj vtedy, ak je úprava neodkladným opatrením v záujme maloletého dieťaťa. Súd teda mal v prvom rade vychádzať z najlepšieho záujmu maloletého A. a malotej C.. Matka má za to, že v danom prípade je daná existencia naliehavého záujmu o nahradenie súhlasu otca na vyšetrenie maloletých detí a vzhľadom na uvedené je evidentné, že ide o vážne ohrozenie záujmov maloletých detí, ktoré si vyžaduje okamžitý zásah súdu do pomerov neodkladným opatrením. Matka tiež vytkla súdu nesprávne skutkové zistenia, nesprávne a neúplne zistený skutočný stav veci, nestotožňuje sa s konštatovaním súdu v bode 27 napadnutého uznesenia a zásadným spôsobom nesúhlasí s právnym názorom súdu tam vysloveným, pretože uznesenie je v rozpore s najlepším záujmom maloletých. Súd neuviedol objektívne dôvody, pre ktoré návrh zamietol. Podľa názoru matky je nevyhnutné bezodkladne riešiť aktuálny a alarmujúci psychický stav maloletých a nie zaoberať sa okolnosťami pre ktoré sa styk s otcom nerealizuje. Matka v návrhu popísala aktuálny psychický zdravotný stav maloletých, ktorý sa následkom stretnutí s otcom v rámci znaleckého dokazovania rapídne zhoršil, súd sa však v odôvodnení reálne týmito skutkovými tvrdeniami matky nezaoberal a následne tieto relevantné skutočnosti pri rozhodovaní nevzal do úvahy. Pokiaľ by skutočne bral pri rozhodovaní do úvahy najlepší záujem dieťaťa, potom mal návrh posúdiť ako dôvodný. Súd sa v odôvodnení opiera len o svoje úvahy a uvádza, že matka je tá, ktorá zneužíva postavenie rezidenčného rodiča, otca zo života maloletých detí vytesňuje, a že zmarila vyšetrenie detí u znalkyne. Matka podotýka, že u maloletých detí prevláda z otca výrazný strach, ktorý je následkom neadekvátneho a násilného správania otca. V tejto veci je však potrebné posudzovať najlepší záujem maloletých a ich súčasný psychický zdravotný stav, ktorý sa v rámci pokusu o interakciu s otcom rapídne zhoršil a je nevyhnutné tento stav riešiť a nie zaoberať sa predmetom iných prebiehajúcich súdnych konaní. Matka je toho názoru, že dostatočným spôsobom svoj návrh odôvodnila a je jednoznačne preukázané, že sú splnené podmienky na nahradenie súhlasu otca s poskytovaním psychologického, prípadne psychiatrického vyšetrenia maloletých. Napádané uznesenie sa stáva nástrojom zameraným výlučne proti matke ako aj proti maloletým deťom, čo bude mať v konečnom dôsledku za výsledok jediné a to fatálne následky na zdravom psychickom vývine maloletých. Navrhla napadnuté uznesenie zmeniť a jej návrhu vyhovieť.

6. Otec v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že považuje napadnuté uznesenie za správne, odvolanie matky je čisto účelové, bez akejkolvek dôvodnej argumentácie. Otec sa nestotožňuje s jej tvrdením, že by sa súd nedostatočne venoval tvrdeniam matky o zhoršenom psychickom stave maloletých, alebo že by nevykonal doložené dôkazy. Otec poukazuje na skutočnosť, že matka nielenže nepreukázala svoje tvrdenia, ale ich ani neosvedčila. V rámci svojho návrhu podala jeden jediný dôkaz z ktorého priamo vyplýva, že otec je ochotný sa s matkou na výbere odborníka pre deti dohodnúť a navštíviť ho spolu s matkou a deťmi. Súd správne vyhodnotil, že v danom prípade nie je nevyhnutná bezodkladná úprava pomerov. Toto podľa názoru otca vyplýva okrem iného z toho, že matka mala možnosť nechať deti riadnym spôsobom vyšetriť v rámci znaleckého dokazovania, kde bol okrem znalca psychológa prítomný aj psychiater. Individuálne vyšetrenie detí znalcom nepreukázalo, že by deti aktuálne mali zhoršený psychický stav, matka tento pred znalkyňami ani nedeclarovala, práve naopak, tvrdila, že deti sú bezproblémové a následne sabotovala vyšetrenie detí pri interakcii s otcom a to hneď dvakrát s odôvodnením, že deti plačú a nechcú ísť, hoci ich znalkyňa v rovnaký deň v ranných hodinách bez akýchkoľvek problémov vyšetrila. Znalkyňa určila matke ďalší termín stretnutia s otcom v jej prítomnosti, toto sa opäť nerealizovalo, avšak matka vtedy znalkyni nedeclarovala zhoršený psychický stav detí a tento stav začala popisovať tesne po vyhodnotení znaleckého posudku v jej podanom návrhu, ktorý zdôvodňuje práve tým, že deťom sa zhoršil psychický stav po snahe uskutočniť toto stretnutie v rámci znaleckého dokazovania. Nie je otcovi známe prečo matka uvedené skutočnosti neuviedla znalkyni, jedine že by išlo zo strany matky o fabuláciu s cieľom eliminovať otca zo života detí. Otec poukazuje na to, že matka si od neho vyžadovala súhlas s psychologickým vyšetrením, avšak svojím návrhom sa neodkladným opatrením dožadovala už psychiatrického vyšetrenia detí, pričom sa jedná o dve rozličné vyšetrenia, zároveň nepredložila žiadny dôkaz, ktorý by čo i len osvedčoval jej tvrdenia ohľadom zhoršeného psychického stavu detí. Otec matke uviedol, že súhlasí s vyšetrením detí, avšak za podmienky, že odborníkov vyberú spolu a spolu ich s deťmi aj navštívia, s čím matka samozrejme nesúhlasila a radšej iniciovala ďalšie súdne konanie. Uvedené konanie deklaruje to, že deti nevyhnutne nepotrebujú intervenciu odborníkov, inak by matka súhlasila a s otcom by sa dohodla v záujme čo najskoršie poskytnutej pomoci. Alebo konanie matky deklaruje, že jej reálne nezáleží na psychickom zdraví detí, keď uprednostnila súdne konanie namiesto dohody rodičov, ktorá by bola omnoho efektívnejšia a rýchlejšia. Záverom otec uviedol, že deti nevidel viac ako 2 roky, čiže ak by mali zhoršený psychický stav, jemu to za vinu kladené byť nemôže, keďže je absolútne vylúčený zo života maloletých. Je to práve matka a jej manžel, ktorí na deti negatívne vplyvajú a manipulujú ich voči otcovi, čo je preukázané znaleckým dokazovaním. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

8. Podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

9. Podstatou odvolacej argumentácie matky boli nedostatky v skutkových zisleniach prvoinštančného súdu, nesprávnosti jeho právneho posúdenia a tiež nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia. Odvolací súd však po preskúmaní napadnutého uznesenia, podaného odvolania, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal ohľadom rozhodujúcich skutočností dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na rozhodnutie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, vec i správne právne posúdil a svoje rozhodnutie aj dostatočne a zároveň jasne a zrozumiteľne odôvodnil. Odvolací súd, ktorý rovnako ako súd prvej inštancie považuje návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia za neopodstatnený, nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť a dať za pravdu odvolateľke, ktorá ani v odvolaní neuviedla žiadne

nové relevantné skutočnosti spôsobilé privodiť zmenu odvolaním napadnutého uznesenia. Keďže odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, zásadne by tak postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP), avšak pre úplnosť sa žiada doplniť nasledovné:

10. Z obsahu spisového materiálu je preukázané, že maloleté deti sú na základe (v časti) právoplatného rozsudku zverené do osobnej starostlivosti matky a naďalej prebieha vo veci samej konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Deti sa s otcom dlhodobo nestretávajú a to napriek tomu, že má upravený styk s nimi neodkladným opatrením zo dňa 28.02.2023, ktoré uznesenie však matka nerešpektuje a aktuálne je vedené konanie o výkon rozhodnutia, ktorým sú matke ako povinnej márne ukladané poriadkové pokuty za zmarený styk. Z dôvodov na strane matky sa takisto nerealizuje ani výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti rodičov podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu v zariadení TENENET, o. z. v rozsahu 40 hodín. Za uvedenej situácie sa matka na súde (okrem obdobného návrhu vo veci samej) domáha nahradenia súhlasu otca na vykonanie psychologického resp. psychiatrického vyšetrenia maloletých detí v zdravotníckom zariadení podľa výberu matky. V návrhu tvrdí, že po posledných dvoch pokusoch o uskutočnenie styku otca s maloletými za účasti znalkyne je psychický stav maloletých alarmujúci, opísala ako sa prejavuje tento stav u každého z detí (uvádza, že u maloletého A. nastal problém s pomočovaním, počas noci sa viackrát prebúdzal a uisťuje sa, či je matka doma, odmieta chodiť do predškolského zariadenia, neustále vyžaduje pozornosť a prítomnosť matky a opätovne sa začal na základe stretnutí s otcom zajakávať, u malotej C. sa po poslednom pokuse o interakciu s otcom objavil problém s tikmi, je neustále v zlom emočnom rozpoložení a enormne plačlivá, badať u nej výrazný strach zo psov, nastal problém s pomočovaním, počas noci sa viackrát prebúdzal a uisťuje sa, či sa matka nachádza v jej prítomnosti). Dôvody uvádzané matkou na nariadenie neodkladného opatrenia sú jednak nepriaznivý psychický zdravotný stav maloletých detí vyžadujúci ich okamžité psychiatrické vyšetrenie a jednak odmietanie súhlasu zo strany otca, ktorý nie je ochotný nájsť spoločný konsenzus v uvedenej otázke, preto je podľa názoru matky nutná ingerencia súdu v podobe neodkladného opatrenia. Matka ale nedoložila na podporu týchto jej tvrdení žiadny dôkaz. Jedinou prílohou návrhu totiž je e-mailová komunikácia rodičov zo dňa 06.06.2024, ktorá nepochybne nie je spôsobilá osvedčiť potrebu neodkladného opatrenia v matkou navrhovanom zmysle. Táto konverzácia rodičov osvedčuje jedinú skutočnosť a síce, že matka žiadala otca o udelenie súhlasu s návštevou detí u psychológa/psychiatra a otec jej neodmietol tento súhlas dať, žiadal však - a to právom, keďže nejde o rodiča, ktorý by bol súdom obmedzený alebo pozbavený svojich rodičovských práv, aby takéhoto odborníka vybrali rodičia spoločne. Matkou predložený dôkaz tak priamo vyvracia jej tvrdenie uvádzané v návrhu, že by konsenzus v tejto otázke s otcom nebol možný a preto by bola nutná okamžitá ingerencia zo strany súdu. Zároveň je celkom zrejmé, že uvedený dôkaz nijako neosvedčuje nepriaznivý psychický zdravotný stav maloletých detí, pretože aj táto komunikácia obsahuje opäť len tvrdenia matky, ktoré matka ničím nepodložila.

11. Treba pripomenúť, že pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

12. Matka tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nedostatočných a nesprávnych skutkových zisteniach, súd podľa nej rozhodol bez vykonania doložených dôkazov a dokonca matka vyslovuje v odvolaní pochybnosť, či sa súd vôbec dostatočne oboznámil s obsahom jej návrhu. Takáto námietka odvolateľky nemá žiadne opodstatnenie, keďže z odôvodnenia napadnutého uznesenia je celkom zrejmé, že súd pri rozhodovaní vychádzal predovšetkým z obsahu matkinho návrhu, ktorý však, ako bolo uvedené vyššie, ponúka výlučne jej vlastné tvrdenia, nepodložené žiadnym relevantným dôkazom a nebolo tak na základe čoho považovať tieto tvrdenia za osvedčené. Žiadny iný dôkaz než vyššie opísanú elektronickú komunikáciu rodičov matka nepredložila, takže odvolaciemu súdu potom ani nie je jasné, s akými ďalšími jej dôkazmi sa súd mal podľa odvolateľky zaoberať. Žiada sa tiež pripomenúť, že súd prvej inštancie za účelom zistenia skutočného stavu vykonal dokazovanie aj obsahom súvisiacich spisov vo veci maloletých detí, avšak ani z nich tvrdenia matky prezentované

v jej návrhu (alarmujúce zhoršenie psychického zdravotného stavu maloletých detí vyžadujúce okamžité psychiatrické vyšetrenie a odmietanie súhlasu zo strany otca s takýmto vyšetrením) vôbec nevyplývajú. Súd prvej inštancie preto správne uzavrel, že nie sú naplnené základné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia a preto správne jej návrh zamietol.

13. Nedôvodná bola aj námietka matky o nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26.02.2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

14. V danom prípade súd prvej inštancie vec právne posúdil ako nárok rodiča maloletého dieťaťa na bezodkladnú úpravu pomerov k maloletým deťom podľa § 324 a nasl. CSP a § 35 Zákona o rodine a dospel k záveru, že takýto návrh matky nie je dôvodný, nakoľko v konaní nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov navrhovaným spôsobom. Takéto právne posúdenie veci ako aj závery súdu prvej inštancie odvolací súd považuje za správne a námietky matky o nesprávnom právnom posúdení veci za nedôvodné.

15. Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákon číslo 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov, ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

17. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

19. V zmysle čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

20. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

21. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla, i keď len dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe (ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie). Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd nariadiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie skutkových okolností, z ktorých plynie záver, že je život, zdravie, a priaznivý vývoj maloletého dieťaťa vážne ohrozený alebo narušený, ak to vyžaduje verejný záujem, alebo ak je naliehavá potreba bezodkladne upraviť pomery. Práve z dôvodu naliehavosti súd môže rozhodnúť iba na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu, pričom

je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nenariadením neodkladného opatrenia.

22. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti sa nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie posudzuje vždy z hľadiska záujmu maloletých detí, ktorý je prioritný, nadradený akémukoľvek inému záujmu, ktorá skutočnosť vyplýva aj z vyššie citovaného čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu, je na mieste rozhodnúť neodkladným opatrením.

23. Ako bolo uvedené vyššie, obsahom spisového materiálu nebolo osvedčené tvrdenie matky, že by psychický stav maloletých bol alarmujúci (pretože samotná matka toto ničím nepreukázala ani neosvedčila, a ani zistenia súdu vyplývajúce z obsahu súvisiacich spisov tomuto vôbec nenasvedčujú) a rovnako tomu je aj ohľadom matkinho tvrdenia o nemožnosti v tejto otázke dosiahnuť s otcom konsenzus (toto tvrdenie je priamo vyvrátené predloženou elektronickou komunikáciou medzi rodičmi). Pokiaľ teda za takýchto skutkových okolností súd prvej inštancie konštatoval, že nemal osvedčenú potrebu bezodkladne upraviť pomery, jeho záver bol výsledkom správnej interpretácie použitých právnych noriem.

24. Matka v odvolaní napokon vytýkala súdu, že nevzal do úvahy najlepší záujem maloletých, odvolací súd jej ale ani v tomto nemohol dať za pravdu. Súd prvej inštancie správne postupoval, pokiaľ pri rozhodovaní o návrhu matky posudzoval najlepší záujem maloletých detí v celom kontexte daného prípadu. Správne súd prihliadal na skutočnosti, vyplývajúce zo súvisiacich spisov, prihliadol na zistenia vyplývajúce zo znaleckého dokazovania, na zistenie že tvrdeniam matky nemožno celkom dôverovať, že matka nerešpektuje otca ako druhého rodiča, že matka presadzuje za každú cenu svoje a je ochotná ovplyvňovať svoje deti v zásadných otázkach, súd správne prihliadol na to, že obsahom súvisiacich spisov nebola žiadnym závažným spôsobom spochybnená dobrá duševná kondícia maloletých a tiež na ďalšie okolnosti, ktoré uvádza v odôvodnení svojho rozhodnutia, a ktoré v súhrne postačujú (spolu s absenciou akéhokoľvek relevantného dôkazu pripojeného k návrhu) na prijatie záveru o nedôvodnosti matkou podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže nič nenasvedčuje tomu, že by jeho nariadenie malo byť v najlepšom záujme maloletých detí.

25. Odvolací súd po preskúmaní prejednávanej veci rovnako ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že podmienky pre vyhovie podanému návrhu nie sú splnené a vzhľadom na uvedené napadnuté uznesenie s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správne potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodované nebolo, nakoľko nešlo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP).

26. Ďalšie odvolacie argumenty matky odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov veci uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty sporových strán (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).